

Läget på energimarknaderna Biodrivmedel och fasta biobränslen

November, 2020

2020-11-06

Sammanfattning

I marknadsbrevet redogörs för marknadsutvecklingen med spotpriser för både biodrivmedel och fasta biobränslen. Utöver detta beskrivs även ett antal aktuella marknadshändelser.

I detta marknadsbrev berättar vi bland annat om att Energimyndighetens drivmedelsrapport för 2019 publicerats, att Sverige får fortsatt godkännande för statsstöd till rena- och höginblandade biodrivmedel, planer för koldioxidbindning på olika sätt, nya möjliga flöden av råvaror samt dämpade nationella priser på pellets till små- och mellanskalen.

Innehåll

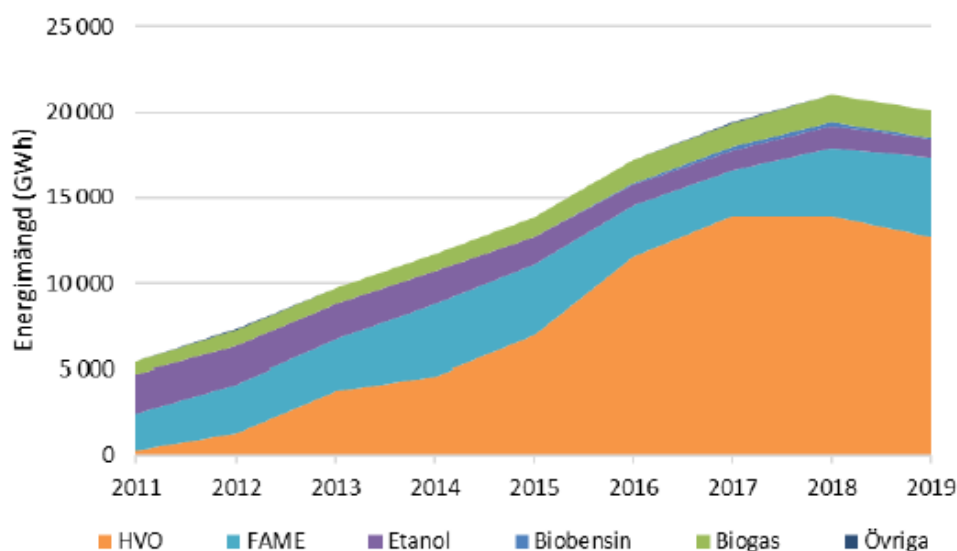
Nyheter i korthet	2
Marknadsutveckling	11
Väder	13

Nyheter i korthet

Biodrivmedel

Drivmedelsrapporten 2019

Energimyndighetens rapport *Drivmedel 2019* publicerades 15 oktober. Rapporten innefattar information om de drivmedel som levererades på den svenska marknaden 2019. Informationen baseras på uppgifter som drivmedelsleverantörerna rapporterar enligt drivmedelslagen och hållbarhetslagen. Rapporten visar bland annat att biodrivmedelsanvändningen 2019 minskade något jämfört med 2018. Totalt användes drygt 20 TWh biodrivmedel vilket motsvarar 22 procent av de drivmedel som levererades på den svenska marknaden.

Utveckling av biodrivmedel 2011–2019, GWh

Likt de senaste åren var biodieseln HVO det vanligast använda biodrivmedlet. Jämfört med 2018 sågs den största skillnaden i användningen av ren HVO som minskade med omkring 1,5 TWh.

Rapporten redovisar också råvarorna som använts för produktion av de olika biodrivmedlen. Redovisningen visar bland annat att HVO främst producerats från slakteriavfall och PFAD, FAME fortsatt från raps, etanol främst från majs, biobensin främst från animaliska fetter och biogasen från ett antal olika avfallsråvaror. Figurer över dessa uppgifter och information om ursprungsland för råvarorna återfinns i rapporten.

Rapporten redovisar även information om reduktionspliktens uppfyllande för 2019 vilket gör gällande att bensinens reduktionsnivå om 2,6 procent överträffades något till 2,86 procent och att reduktionsnivån för diesel understeg målet om 20 procent och hamnade på 19,86 procent.

Källa: <https://www.energimyndigheten.se>

Fortsatt skattebefrielse för rena- och höginblandade biodrivmedel

Regeringen meddelade den 8 oktober att EU-kommissionen beslutat att godkänna Sveriges ansökan om statsstöd för skattebefrielse av rena- och höginblandade biodrivmedel för 2021. Detta innebär att skattebefrielsen för etanolen i E85 och ED95 samt de rena biodieslarna FAME100 och HVO100 gäller även för 2021.

Källa: <https://www.regeringen.se>

Global biodieselefterfrågan 2021

IHS Markit har publicerat prognoser över efterfrågan på biodiesel (HVO och FAME) under 2021. De rapporterar att efterfrågan under 2020 och 2021 både påverkats starkt av Coronapandemin men trots detta har efterfrågan ökat under 2020 och väntas öka ytterligare 2021. 2020 väntas den globala biodieselefterfrågan öka med omkring 7 procent jämfört med 2019 vilket motsvarar 46 miljoner ton, en efterfrågan som väntas öka med ytterligare 9 procent 2021 motsvarande 50 miljoner ton. Dessa nivåer är att jämföra med prognoser innan Coronapandemin som gjorde gällande om efterfrågan på 51 miljoner 2020 och 55 miljoner 2021. Anledningen till att biodieselefterfrågan ökat trots att dieselefterfrågan minskar är ambitiösare krav på inblandning av biodiesel i diesel i världen, speciellt i Europa.

Källa: IHS Markit (betalsida)

Omställning av Preemraffinaderi i Lysekil

Preem meddelade i ett pressmeddelande i slutet av oktober att de ämnar ansöka om att upprätta storskalig produktion av biodrivmedel med deras raffinaderi i Lysekil. Projektet innebär en ombyggnation av raffinaderiet till att bli Skandinaviens största biodrivmedelsproducent. Ombyggnationen kommer att innebära en ökning av biodieselproduktionen med mellan 650 000–950 000 m³ årligen, vilket motsvarar en ökning om två till tre gånger dagens produktion vid Preemraff i Göteborg. Företaget meddelar även att ombyggnationen kommer att kunna minska utsläppen med mellan 1,2–1,7 miljoner ton koldioxid per år. Anläggningen planeras att vara i drift senast 2024.

Källa: <https://news.cision.com>

St1 och Processus i samarbete kring biobränsleproduktion

St1 ämnar bygga en hydreringsanläggning för biobränsleproduktion tillsammans med Processus. Råvaran till produktionsanläggningen ska vara hundra procent biobaserat och ämnar omvandla biologiska restprodukter till förnybart bränsle.

Källa: <https://www.processus.se>

Alfa Laval testprojekt för förnybart sjöfartsbränsle

Alfa Laval har tillsammans med danska MASH Energy och fartygsägarna DFDS påbörjat ett testprojekt för att producera förnybart sjöfartsbränsle genom pyrolys av biobaserade restprodukter. I testerna kommer biobränslet initialt att blandas med konventionellt bränsle och egenskaperna för de blandade bränslet kommer att utredas.

Källa: <https://gcaptain.co>

Neste expanderar i Rotterdam

Finska Neste har meddelat att de ämnar expanderar sin verksamhet i Rotterdam genom att via en investering om 258 miljoner euro köpa amerikanska Bunges raffinaderi Loders Croklaan. Anläggningen ligger bredvid Nestes nuvarande biodieselanläggning och kommer att genomföra förbehandling av råvaror till Nestes nuvarande anläggning. Övergången till Neste kommer att ske gradvis till 2024. Neste meddelar att detta accelererar företagets möjligheter till förbehandling av råvaror och att de har åtagit sig att andelen avfall- och restmaterial ska uppgå till hundra procent i företagets förnybara råvarubas till 2025.

Källa: <https://www.neste.se>

Fasta biobränslen

Ljungby Energi investerar 35 miljoner i ny flispanna

För att möta en ökad efterfrågan av värme har Ljungby Energi beslutat att bygga en ny topplastpanna i södra delen av fjärrvärmenätet och förstärka produktionen med 6 MW effekt. Ljungby Energi har valt att använda skogsflis som huvudbränsle i den nya pannan. Bränslebehovet väntas bli 15 GWh eller mer per år beroende på vädret

Källa: <https://bioenergitidningen.se>

Klartecken för jättesatsning på fjärrvärme från Gävle till Sandviken – kostar 473 miljoner

473 miljoner kronor. Så mycket kostar det att bygga ihop fjärrvärmenäten i Gävle och Sandviken. En enig kommunstyrelse i Gävle sa på tisdagen ja till jättesatsningen där staten lovat att stå för nära halva kostnaden i utbyte mot minskade koldioxidutsläpp.

Källa: <http://redir.opoint.com>

Helsingfors nya biovärmeverk klart i förtid

2014 beslutade fullmäktige i Helsingfors att stenkolsförbränningen på Hanaholmens kraftvärmeverk ska försvinna 2024. Målet är att Helsingfors ska uppnå koldioxidneutralitet 2035. Omkring en fjärdedel av Hanaholmens stenkol kommer att ersättas med biomassa. I februari 2018 invigdes Helsingfors första biovärmeverk på Sundholmen som är pelletseldat och med en värmeeffekt på 92 MW. Biovärmeverket i Nordsjö på 260 MW värmeeffekt ska ersätta över hälften av Hanaholmens värmeproduktion. Nu meddelar stadens energibolag, Helen, att Nordsjö biovärmeverk blir klart redan 2022/23, dvs. ett år tidigare än planerat.

Källa: <https://www.fastighetsnytt.se>

Biobränsle ifrågasätts i Helsingfors

Helsingfors stad söker ersätta koleldning för uppvärmning av den finska huvudstaden med en klimatvänligare lösning. Men biobränsle är inte ett önskat alternativ. – Jag tror inte att det är en genuint hållbar lösning, säger Helsingfors borgmästare Jan Vapaavuori. I Amsterdam väcker samtidigt Vattenfalls planer på att konvertera ett gaskraftverk till eldning med träpellets protester från miljöorganisationer.

Källa: <https://sverigesradio.se>

Minskade virkeslager

Skogsstyrelsens senaste statistik om svenska virkeslager visar en minskning under hösten jämfört med samma period i fjol. Lagren av barrsågtimmer är nio procent mindre och lagren av massaved tio procent mindre än motsvarande period förra året. Störst är nedgången i södra Sverige där lagren av barrsågtimmer minskat med en femtedel. Minskningen av massavedslagren gäller dock inte granmassaved som istället ökat med sex procent totalt över hela landet. Lagren av massaflis är också större än i fjol och uppgick till en miljon kubikmeter, vilket är en ökning med tio procent.

Källa: <https://skogsstyrelsen.se>

UPM stänger pappersbruk

UPM Kymmene stänger ett av sina pappersbruk i Finland. Vid bruket produceras främst grafiskt papper men också bestruket papper av mekanisk massa. Stängningen av detta bruk liksom motsvarande tillverkning i Ortviken och Hylte gör att betydande mängder massaved söker ny användning i dessa regioner.

Källa: <https://www.packnet.se>

30 miljoner kubikmeter poppel per år

Det är vad forskare vid institutionen för sydsvenskt skogsbruk på SLU och Luleå tekniska universitet uppskattar det snabbväxande lövträdets potential till i Sverige. Den snabbväxande poppeln, som trivs bra på bättre jordar, har kapacitet att producera stora volymer till bland annat biobränsleindustrin. Poppelforskaren Henrik Böhlenius vid SLU leder ett nytt tvåårigt forskningsprojekt finansierat av bland andra Energimyndigheten och kunskapscentret för förnybara drivmedel, f3.

Källa: <https://www.skogsaktuellt.se>

Kan vass ersätta torv i framtiden? Nu testas vassklipp och förädling men priset är ännu för högt

Forskare och företagare i Finland sneglar på vass som en möjlig ersättare för den klimatomstridda torven. Ett pilotprojekt pågår i Nyland men priset på vassröjning och förädling behöver reduceras.

Källa: <https://svenska.yle.fi>

Skörden 2020 blev ovanligt intensiv

Skördarbetet i Sverige är avslutat och Lantmännen summerar årets skörd och spannmålmottagning, som har varit extremt intensiv. Skörden blev medelstor och av god kvalitet. I juli publicerades Lantmännens skördeprognos där den svenska skördens storlek bedömdes bli 6,1 miljoner ton spannmål, oljeväxter och trindsäd. Jordbruksverkets senaste siffra, som släpptes i augusti, ligger på nästan 6,4 miljoner ton. Skörden är nu avslutad i hela landet.

Källa: <http://tanalys.se>

Stor potential att öka materialåtervinning av byggavfall

I övergången mot en cirkulär ekonomi är nyttiggörande av avfall och att använda detta som resurser en viktig hörnsten. Byggavfall och rivningsavfall utgör några av de största avfallsströmmarna både i Europa, med omkring 800 miljoner ton (2016) och Sverige med 12,4 miljoner ton (2018) per år. Dessa avfallsströmmar bedöms ha stor potential till en ökad materialåtervinning jämfört med idag. Fram till idag har fokus varit att styra bort avfallet från deponi och en stor andel går istället till energiåtervinning. Trots de stora mängderna har underlaget om vad det brännbara bygg- respektive rivningsavfallet innehåller varit knapphändigt.

Källa: <http://www.husbyggaren.se>

Mälarenergi ansluter till 2 Mend-IX – ett samarbete för hållbar och ansvarsfull avfallshantering

Mälarenergi har anslutit till partnerskapet 2 Mend-IX som initierats av Söderenergi och som tidigare rapporterats om i detta nyhetsbrev. Tillsammans med Tekniska verken i Linköping och Umeå Energi arbetar företagen efter en standardiserad metod som ska skapa transparens och spårbarhet på avfallsmarknaden.

Källa: <https://bioenergitidningen.se>

Återanvänd aska blir hållbar bränsleplan för biobränsle

På Jämtkrafts kraftvärmeverk i Lugnvik utanför Östersund bygger man nu ut bränsleplanen – med hjälp av aska. Härdad aska uppges lämpa sig väl att använda som underlag för tunga fordon då den uppges bli hård som betong när den härdas. Risken att få med sig föroreningar så som sten och grus från bränsleplanen där bränslet senare hämtas minimeras därmed. Den stora vinsten är dock den hållbara återanvändningen av restprodukten. För framtiden finns även en potential att nyttiggöra värdefulla näringsämnen från askan innan den härdas.

Källa: <https://bioenergitidningen.se>

Stort intresse för hur aska kan användas

Att bygga skogsbilvägar med aska och att återföra aska till skogen med hjälp av drönare var några av de forskningsresultat som redovisades på Askprogrammets webinarium i oktober. Biobränsle som tagits ut ur skogen ska föras tillbaka i form av aska. Den kanske mest spektakulära askforskningen just nu handlar om att utveckla drönare för att förenkla arbetet och minska kostnaderna för att sprida bioaska i skogen. Skogsstyrelsen rekommenderar att aska återförs till all mark där grenar och toppar har tagits ut. Men i dag går merparten till deponi i stället.

Källa: <https://energiforsk.se>

Mälarenergi undersöker om kraftvärmeverket i Västerås kan bli kolsänka

Mälarenergi har beviljats stöd från Energimyndigheten för att undersöka möjligheterna att avskilja koldioxid från rökgaserna vid kraftvärmeverket i Västerås. Med Färdplanen för fossilfri uppvärmning har uppvärmningsbranschen, där Mälarenergi ingår, åtagit sig att bidra som kolsänka bortom 2045. 550 000 ton koldioxid om året kan komma att fångas in i Västerås och lagras i berggrunden. Mälarenergi är sedan tidigare med i ett branschgemensamt forskningsprogram som syftar till att se över förutsättningarna för CCS-tekniken (Carbon Capture and Storage) och inom vilka ramar man kan samverka, till exempel inom transport och lagring.

Källa: <https://www.nordiskaprojekt.se>

Conpores betongfilter tar upp kampen med CCS

Kan ett betongfilter vara ett billigare alternativ till koldioxidlagring på havsbotten, så kallad CCS? Det hoppas Sundsvallsföretaget Conpore, vars egenutvecklade material nyligen har testats på ett kraftvärmeverk i Stockholm.

Källa: <https://www.msn.com>

Brand i stor flishög på återvinningscentral

Det har brunnit i en flishög invid värmeverket på Mältans återvinningscentral i Rödeby utanför Karlskrona. Rökluften spreds över stora delar av Karlskrona, men den var enligt räddningstjänsten ofarlig.

Källa: <https://www.svt.se>

Så ska det smartaste sättet att använda svensk bioenergi hittas

Hur virke och annan biomassa från skogen ska kunna gå till de branscher som behöver det bäst undersöks just nu av forskare vid bland annat Luleå tekniska universitet.

Källa: <https://sverigesradio.se>

Södra levererar stabilt resultat i rådande marknadsläge

Prisnivån på sågade trävaror hittills under året understeg förra årets första nio månader. Efterfrågan på Södras huvudprodukter var dock fortsatt god och produktionen låg på en stabil och hög nivå. Kraftsamling inom Södras hela kedja från ägare, entreprenörer, medarbetare och industri i kombination med gynnsam väderlek uppges ha begränsat skadeverkningarna av granbarkborreangreppen. Även om skadorna jämfört med föregående år har halverats, är de på en fortsatt extremt hög nivå och ligger i storleksordningen 1 miljon m³ på Södras medlemsfastigheter.

Källa: <http://tanalys.se>

Pellets underlättar EUs gröna återhämtning

I EU28 producerades nästan 18 miljoner ton träpellets under 2019, vilket innebar en tillväxt på 5 procent jämfört med 2018. Över hela EU är den primära råvarukällan till pellets industriella biprodukter, vilket gör pellets till ett "genuint exempel på resurseffektivitet och cirkularitet" enligt en ny rapport från branschorganisationen Bioenergy Europe.

Källa: <https://bioenergyinternational.com>

Ardian köper energibolaget Nevel

Franska investmentbolaget Ardian köper hela aktiestocken i finska Nevel Oy som är verksam inom fjärrvärme och som erbjuder energilösningar till industrin. Nevel ägs helt av den finska Vapokoncernen och har verksamhet i Finland, Sverige och Estland med över 130 energiproduktionsanläggningar och över 40 fjärrvärmenät. Nevels omsättning uppgick till 101 miljoner euro 2019. Affären förutsätter ännu godkännande av konkurrensmyndigheten i Finland. Vapo, som tillverkar energitorv och biobränsle, uppger att den sjunkande efterfrågan på torv ligger till grund för försäljningen. Tidigare har bolaget uppskattat att användningen av energitorv i Finland kommer att halveras under de kommande fem åren. Under sommaren och hösten har det dock klarnat att torvanvändningen sannolikt minskar ännu snabbare än så. Det betyder att Vapo måste ställa om verksamheten för att tackla det sinande kassaflödet från torvproduktionen.

Källa: <https://www.epressi.com>

Holmen har bytt från olja till biobränsle i plantskolan i Gideå

Holmen har bytt uppvärmningssystem för sju växthus i Holmens plantskola i Gideå. Träflis ersätter 400 kubikmeter olja per år. Den totala investeringen var cirka 24 miljoner kronor varav Klimatklivet bidragit med 9,5 miljoner.

Källa: <https://bioenergitidningen.se>

Aktuella villapelletspriser i Centraleuropa

Oktoberpriserna för villapellets var relativt stabila i Österrike, Schweiz och Italien medan de tyska priserna tog ett större kliv uppåt.

	<u>Juli</u>	<u>Augusti</u>	<u>September</u>	<u>Oktober</u>
Österrike (€/ton, bulk 6 ton)	225,90	226,10	227,00	227,90
Tyskland (€/ton)	225,34	223,73	223,37	227,36
Schweiz (CHF/ton)	344,00	350,40	349,15	351,90
Italien (€/ton, bulk/småsäck)	149,00/ 197,00	148,60/ 196,60	145,69/ 196,00	145,00/ 196,05

Källor: www.pellets-home.com;

Argus Biomass Markets. Nr 20–44. 4 november 2020. Sid. 3.

Månatlig elproduktion av konventionell förnybar värmekraft netto, GWh

Produktionen av förnybar värmekraft var under augusti månad drygt elva procent lägre än under motsvarande månad i fjol. Den totala elproduktionen under månaden var fyra procent lägre än i fjol. Under månaden var det framför allt vattenkraft som ökade kraftigt eller med 53 procent jämfört med i fjol.

	<u>2020</u>	<u>2019</u>	<u>Förändring, %</u>
Januari	1 292	1 519	-14,9
Februari	1 112	1 281	-13,2
Mars	1 087	1 361	-20,1
April	826	1 171	-29,5
Maj	791	914	-13,5
Juni	682	720	-5,2
Juli	645	724	-10,9
Augusti	638	720	-11,4

Anm: Preliminära uppgifter. I konventionell förnybar värmekraft ingår fasta biobränslen, biogas, förnybart avfall samt övriga mindre vanliga förnybara bränslen.

Källa: <https://www.scb.se>

Aktuella priser på utsläppsrätter

Priserna på EU ETS-marknaden har under oktober dalat från ca 27 till knappt 24 €/t men ser under början av november ut att vända uppåt igen.

	<u>Datum</u>	<u>Enhet</u>	<u>Pris</u>	<u>Leverans</u>
CO ₂ EU ETS	2 nov 2020	€/t CO ₂ e	23,67	Dec 2020
CO ₂ CDM CER	2 nov 2020	€/t CO ₂ e	0,28	Dec 2020

Källa: Montel, referenspriser enligt ICE (Intercontinental Exchange)

Prisindex fjärrvärme 12 månader, 2015 = 100

Index för september har vänt uppåt igen efter låga värden under sommarmånaderna.

	2019	2019	2019	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020	2020
	M10	M11	M12	M01	M02	M03	M04	M05	M06	M07	M08	M09
Fjärrvärme, flerbostadshus	99,4	111,5	131,3	133,6	133,6	130,9	103,6	93,7	87,5	87,5	87,5	95,4

Källa: <http://www.statistikdatabasen.scb.se>

Marknadsutveckling

Biodrivmedel

Etanol & FAME

Priserna på importerad T1-etanol var i genomsnitt strax under 4 kr per liter under oktober, en liten ökning jämfört med september. Den inom EU producerade T2-etanolen har varierat något kraftigare under oktober och handlades i början av månaden för 7,80 kr per liter och mot slutet av månaden endast för 5,70 kr per liter. Anledningen till minskningen kan tillskrivas både höga lagernivåer som en konsekvens av minskad användning till följd av Coronapandemin men också en oro om eventuellt hårdare restriktioner runtom Europa på grund av pandemin. EU-kommissionen har påbörjat en övervakning av etanolimporten till EU för att förhindra en kraftig importökning som skulle kunna vara förödande för europeiska producenter

Priset på biodieseln FAME har också minskat något och handlades under oktober för strax över 7,50 kr per liter att jämföra med september då priset var omkring 8,75 kr per liter. Även detta kan tillskrivas en osäkerhet om kommande efterfrågan vid hårdare restriktioner i Europa.

Fasta biobränslen

Pellets

Spotpriserna på industripellets i Nordvästeuropa ligger fortsatt kvar på mycket låga nivåer. På användarsidan finns fortfarande gott om pellets i lager, åtminstone året ut. Lastfartyg fyllda med pellets ligger även fortsättningsvis på vänt utanför Englands kust. Bakgrunden är för årstiden men även året som helhet högre temperaturer än normalt.

Flis

Spotpriset på flis i Nordvästeuropa har backat något även under den senaste veckan. Bakgrunden är de för årstiden ovanligt höga temperaturerna men i Sverige även de mycket låga elpriserna. Minskad efterfrågan på massaved från Baltikum har fått leverantörerna där att söka andra användningsområden för råvaran, som t.ex. panelvirke, pellets eller bränsleflis.

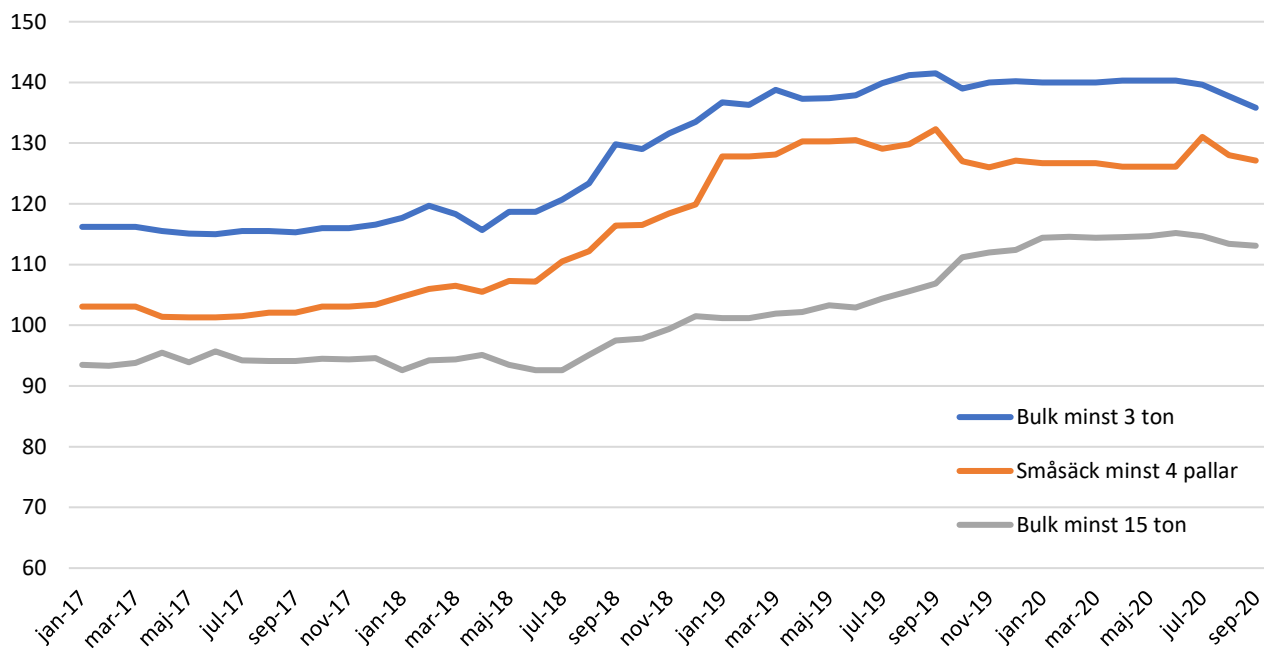
Förnybart avfall

Nya nedstängningar p.g.a. Coronaviruset i några av de viktigaste exportländerna för brännbart avfall konstateras och det är i skrivande stund osäkert om detta i närtid kommer att få återverkningar på avfallsexporten därifrån.

Pellets Sverige

Pelletspriser per månad, indexerade löpande priser

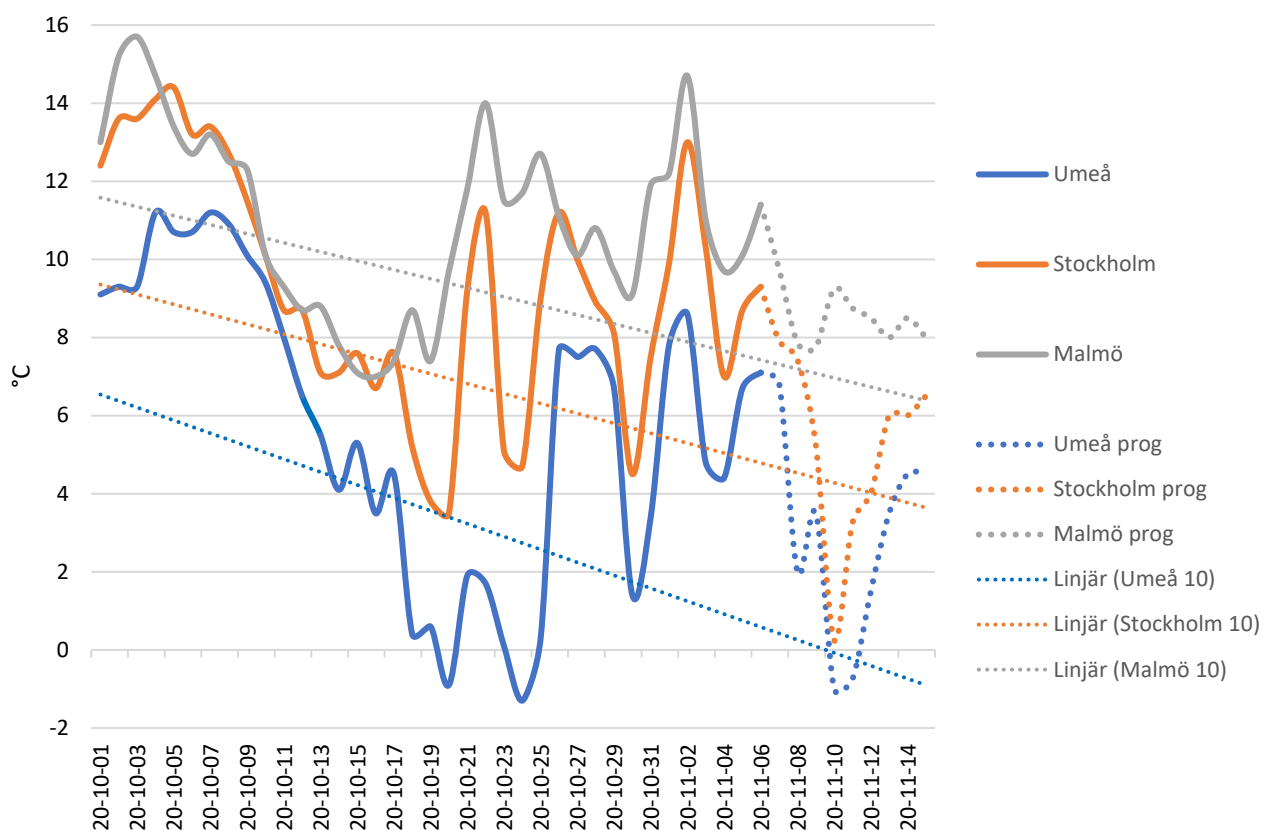

Källa: PelletsFörbundet, 2020. <http://pelletsforbundet.se/statistik/>
Basmånad är september 2009. "Bulk minst 3 ton" har basmånad augusti 2006 och är därför nivåmässigt inte direkt jämförbar med de två andra serierna.

Priserna dämpades något för alla tre sortiment under senare delen av årets tredje kvartal men från historiskt höga nivåer.

Väder

Dygnsmedeltemperaturer för några orter i Sverige

Källa: SMHI, 2020

Dygnsmedeltemperaturer och utjämnade medelvärden för de senaste tio åren samt prognos för kommande tio dygn.

För mer information se SLU/LantMet

Oktober 2020 blev varm och nederbördsrik är SMHI:s korta sammanfattning av månaden. Oktober 2020 blev mildare än normalt i hela Sverige. En ständig följd av nederbördsområden under framför allt andra halvan av månaden bidrog till att praktiskt taget hela landet fick mer nederbörd än normalt. Prognosen för kommande tio dygn säger sjunkande temperaturer i Umeå och Stockholm närmsta veckan medan Malmö behåller det milda vädret.